

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedicijski
„Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 63.

V Ljubljani, v soboto 17. marca 1894.

Letnik XXII.

Nekoliko o volilni reformi.

I.

Vprašanje volilne reforme je v tek prišlo, ko je vlada naznanila svojo predlogo raznim klubom. Klubi še niso končno zavzeli svojega stališča. Levičarji in Poljaki so precej zadovoljni z vladnim predlogom, dočim so v Hohenwartovem klubu jako različna mnenja. Grof Hohenwart je razvil neki svoj volilni načrt, za katerega pa ne verjamemo, da bi mogel biti ves klub. Pač bi se pa tudi v drugih klubih našli nekateri poslanci, ki bi zanj glasovali.

Poleg teh dveh načrtov je še predložil Ebenhoch posebnega. Če tudi ni Ebenhochov predlog noben ideal, vendar moramo reči, da se je nam izmed vseh predlaganih zdel najboljši, ker se pred vsem na to ozira, da morata kmetijstvo in obrtni prevagovati v postavodajstvu. Vsekako je prav, da imajo pri državni upravi glavno besedo produktivni stanovi. Sicer pa ima ta načrt tudi svoje napake. Osnovati se hoče skupina veletrgovcev in skupina veleobrnitnikov. Mi mislimo, da imamo že več kakor dovolj, ako ima veleposestvo svoje predprave, da bi pa bilo popolnoma neumestno, da se tako organizirajo še veletrgovci in veleobrnitniki. S tem bi jih le organizovali proti malim obrtnikom. Jako se moti tisti, ki misli, da bi veleobrnitnja ali pa veletrgovina hodila z drugimi obrtniki ali trgovci. Baš nasprotno bi bilo. Svoje predprave bi porabili le v to, da uničijo male trgovce in obrtnike.

Že med veleposestniki in kmetijskimi poslanci marsikje ni pravega sporazumljenja, o čemer so dogodki v deželni zboru kranjskem že nas poučili, ali še manj bi ga bilo med velikimi in malimi trgovci, med velikimi in malimi obrtniki, ko se tukaj sploh vse huje kaže konkurenca. Pa še nekaj drugega je. Zadnji čas se tudi opazuje, da se veleposestniki vedno bolj približujejo v narodno-gospodarskem oziru drugim kapitalistom. To je tudi čisto

naravno. Kolikor bolj zgubljajo stare zgodovinske pravice veljavo, toliko bolj se faktično manjša razlika med velikaši, ki imajo svoj kapital v zemlji, in med drugimi kapitalisti. S tem, da je prenehala prejšnja narodno-gospodarska organizacija, postali so veleposestniki navadni kapitalisti. Stari plemenitaši še nekoliko po strani gledajo novodobne kapitaliste, ali mlajši rod se pa že z njimi jako dobro razume. Prav dobro spoznajo, da jih vežejo nekaki skupni interesi. To prepričanje pa utrjuje to, da se večina večjih grajščakov dandanes že peča z obrtni, imajo rudnike in tovarne, torej hodijo prav isto pot, liki drugi kapitalisti.

V političnem življenju se to jedino zaradi tega ni tako pokazalo, ker ni bilo posebne skupine veleobrnitnikov in veletrgovcev.

Trdno smo prepričani, da se osnuje velika kapitalistična stranka v državnem zboru, ako bi se volilna reforma preosnovala po Ebenhochovem načrtu. Nikakor pa ni misliti, da bi v tej stranki prevladoval kak katoliški konservativni duh. Že sedaj vidimo, da nekateri veleposestniki kaj dobro izhajajo z nemškimi liberalci. Jedva je grof Taaffe prišel z volilno reformo, katera bi bila povzdignila nekoliko vpliv nižjih slojev prebivalstva, ker bi bila poklicala nove čete iz narodov na volilna bojišča, že so se baš izmed konservativnih veleposestnikov zaslislali glasi, da njih marsikaj veže z nemškimi liberalci. Ti glasi so tako karakteristični, da jih katoliški politiki nikakor ne smejo pustiti iz vida, ker nam jasno kažejo pot, katero nastopijo naši veleposestniki.

Nova kapitalistična stranka bi vsekako bila največja ovira kakim socialnim reformam. Baš za gorjenjih deset tisoč pač najbolj ugaja sedanji socialni red. Vsaka premena bi bila njim v škodo. Novo organizacijo velikega kapitala bi bili torej kmalu čutili vsi avstrijski srednji in nižji stanovi.

Liberalizem bi pa imel še mogočno oporo v tisti skupini, v kateri bi volili razni inteligentni stanovi. Inteligenca je v naši državi največ liberalna in bode pri sedanjí organizaciji srednjih šol še precej časa. Sicer pa tudi mislimo, da ne kaže tako ločiti razumnštva od drugih ljudskih slojev, kakor bi bili ti gospodje zares nekaj posebnega. Že sedaj se mnogi inteligentni gospodje sramujejo navadnega trgovca ali obrtnika, potem se ga bodo še bolj, nasprotje med stanovi bode še večje. Kako so se gospodje odvetniki branili, zavarovati svoje osebe pri bolniških blagajnicah, jedino zaradi tega, ker so se sramovali biti navadni obrtniki. Sicer bi se pa mogel tudi obrtni red premeniti, ko bi hoteli osnovati tako posebno volilno skupino, ker sedaj mnogi gospodje, ki bi po Ebenhochovem predlogu volili v tej skupini, veljajo za obrtnike. Tudi ni tako lahko določiti, kje se obrtnik neha in razumnik začne. Le pomislimo na naše civilne inženere. Interesi v novi volilni skupini bi tudi ne bili tako jednaki, kakor morda kdo misli.

Slovenci pa tudi ne moremo pri preustrojitvi volilne reforme prezirati naših narodnih koristij. Da se vredi volilna reforma po Ebenhochovem načrtu, se ne vé, kako bi bilo z nami. Obrtni in trgovski stan, katerima bi se dal tudi večji vpliv, nista povsem narodna. Na Kranjskem so razmere morda nekoliko ugodnejše, ali drugače je po drugih slovenskih pokrajinah.

V skupinah kapitalistov bi pa še na Kranjskem utegnili pozebsti, ko bi se kapitalizem malo bolje organizoval.

V skupini inteligenca bi bilo za nas Slovence stališče precej kočljivo. Na uradnike in učitelje se ni preveč zanašati, kadar potegne nasprotna sapa od zgoraj. V nekaterih krajih sta že sedaj ta dva stanova v nasprotnem taboru.

Iz vsega je razvidno, da ima Ebenhochov predlog mnogo hib, če tudi ni tak, da bi se o njem ne

LISTEK

Nagrobno cvetje.

Natresel na svoj grob † Josip Jaklič.

1. Na grobišču.

Hladno jutro v prvi polovici aprila. Lahna prozorna megla, preprežena z rudečkastimi žarki vzhajajočega solnea, vlači se med posameznimi križi. Začudene povzdigajo vijolice druga za drugo svoje glavice iz rosne trave in se ozirajo tje kaj na vzhod, kjer se je ravno solnea prikazalo na obzorju.

Stal sem poleg novoizkopane jame, poleg krste z vencí obložene. Srce se mi je krčilo neznosne bolesti, vendar nisem jokal. Z rokavom obrisal sem si solze, ki so mi silile v oči.

Grobarja, ki sta poleg stala in zasipala gomilo, da so kepe zemlje votlo doneč padale na krsto, spogledala sta se porogljivo in se na glas zasmejala. Videla sta pač že toliko solz, čula toliko vzdihov in stokov, da jima je zamrlo vsako blažje čuvstvo.

Razsrdila me je tolika brezčutnost. Nevoljen in žalosten zapustil sem pokopališče. Ko pa sem se vračal v mesto, odpuščal sem grobarjema, ker vrnil

sem se žal med grobarje, ki brezsrčno pokopavajo živa čuteča srca.

Oj to boli, to peče moje čuteče srce.

2. Heraklej na razpotju.

Spolnila se mi je vroča želja, sprehajal sem se na bregovih reke Lethe. Nagnil sem glavo k počasno tekočim valovom in že so se dotikale ustnice čarobne podzemeljske vode.

„Pozabil bodeš vse gorje, pozabil vse nadloge, katere so ti grenile življenje“, govoril sem samemu sebi.

„A pozabil bodeš tudi vse radosti, vse veselje, vso srečo in nasladi, ki si jo kedaj užival“, šepetal mi je na uho nekak skrivnosten glas.

Odmaknil sem nehoté glavo . . .

Zjasnil se mi je namen življenja: Delati s trpljenjem v borbah življenja, dokler preneha vse gorje, ter se prične radost brez nadlog in sreča brez konca — v Bogu!

3. Utéšenje.

Kdo še ni videl včasih vtožnega genija plavajočega visoko med nebom in zemljo. Počasno se mu premikajo krila, motno sijejo velike sinje oči, na katerih se lesketa v mavričnih bojah drobna solzica.

Nikdar te ne obišče, kadar se raduješ; če pa ti tare bolest srce, tedaj zapusti svoje sinje višave in ti pritiska gorke poljube na mrzlo, blede čelo.

Skozi celo življenje spremlja nas utéha. In po smrti? No, smrt vže itak ni nič drugega nego ljubeznivi genij utéšenja, ki nas preseli iz dola hrepenenja v dom vživanja.

4. Thanatos.

Sanjalo se mi je, da umiram. Poleg postelje brlela je oljnata svetilka in pošiljala svoje blede, motne žarke po sobi. Bilo je vse tiho . . .

Videl ali prav za prav slisal sem, kako počasi se je premikalo zarujavelo nihalo lesene ure, viseče na steni ter vzbujalo svoj enakomerni tik-tak . . .

Spomnil sem se živih boj, s katerimi je naslikana velikanska vrtnica, spomnil sem se nerodnih kazalcev in pajčevin, katere jo obdajajo, spomnil sem se celega svojega življenja.

Ura je zdrknila, luč je pričela ugaševati. Zazdelo se mi je mahoma, da čujem plapotanje perotij genija, ki se spušča naravnost proti meni . . . Kam me odvede?

5. Obljubljena dežela.

Neznosne boli, kratko uživanje tlači človeštvo do tal in z vsemi svojimi močmi se ne more po-

6.3 m.m. 2

dalo razgovarjati. Potreben bi bil neke premembe, pred vsem bi pa bilo gledati, da se pri odmerjenju mandatov ne naredé kake take napake, da bi potem državni zbor ne bil izraz pravega mnenja prebivalstva, temveč le nekaterih stanov in pa pravo zavetišče nemškega židovskega lažiliberalizma.

Veliko prednost pa ima Ebenhočov predlog v tem, da daje volilno pravico tudi kmetiskim delavcem, torej pravice vsem, ki nosijo tudi državna bremena. Vidi se, da mož zavzema neko vzvizenjšje stališče, nego sestavitelj drugih volilnih načrtov, in da nima tolikih predsodkov proti delavcem, nego mnogi drugi politiki. Menda so tudi razni dogodki poslednjega časa nekoliko vplivali nanj, ker ob začetku koalicijske vlade je bil še malo drugačnih nazorov. Ker ima ta načrt mnoge prednosti, mislimo, da bi ne bilo prav, da se kar zavže, temveč naj bi se na njegove dobre strani ozirali pri premembi državnoborskega volilnega reda.

Posebno veliko upanja pa ni, da bi se volilna reforma izvršila po načelih tega načrta, ker večina zbornice mu iz raznih vzrokov ni posebno naklonjena. Jemljeta se bolj v poštev le vladni in Hohenwartov načrt, o katerih kaj več spreporavimo drugi pot.

Poglejmo nazaj, da pridemo naprej!

I.

„Post tot discrimina rerum“, objavil je gospod S—c v „Narodu“ odgovor na „Slovenčeve“ članke pod gornjim naslovom. Vredništvo „Narodovo“ je dostavilo opombo, iz katere se jasno uvidi, da ne priobčuje rado istega članka, ker bi utegnil v še večjo zadrego spraviti liberalno stranko.

Pred vsem moramo, žalibog, zopet povdarjati, da g. S—c je sicer odgovoril, a nič ovrgel; niti polotil se ni te naloge. Pač pa je po svoji stari navadi nakopičil z nova — hvala Bogu, vsaj nekoliko bolj vrejeno, nego zadnjič — celo vrsto novih očitanj in br. Ne odgovarjali bi mu, toda ker so njegovi naskoki v marsičem res drzoviti, moramo se odzvati vsaj na glavne stvari, sicer bi se nam reklo: „Qui tacet, consentire videtur.“

Gospod S—c pravi, da že „dolgo ni pisal tako krotko, kakor ista dva članka. Ali tako hudo še ni zadel v sršenovo gnezdo „Slovenčevih“ sotrudnikov, kakor zdaj.“ Ta dva članka sta bila torej pohlevna, če prav je bila namršena v njih cela kopa že stokrat pogrehtih in ovrgenih liberalnih fraz. Kakošni so po tem takem še le prejšnji njegovi članki bili!

G. S—c! Kaj ste že pisali v ta ali oni nemški ali slovenski časnik, nam ni mnogo znano, uverjeni pa smo, da je bilo vse skovano po znani vaši šabloni. Ako ste res izkušen politik, ne smete se nikakor čuditi in prestrašiti, da ste slednjič vendar le jedenkrat „zadeli v sršenovo gnezdo“. Pregovor pravi: „Lonec se tako dolgo nosi k potoku, da se ubije.“ Ali menite, da morajo slovenski duhovniki in sploh konservativna stranka res vse vaše neslane zabavljiče hvaležno sprejemati in požirati? Tega ne

vzdigniti človeški duh do velike, do jedine resnice, katero mu zakriva neprodorna megla.

In kam naj se zateka človeštvo, kam naj pe-vzdiga okó, kadar ga tare obup, doseči vzvišeni edini smoter svoj?

Megla nam zakriva resnico, megla nam zakriva blaženstvo, mir!

Da že skoraj proderejo žarki vshajajočega solnea gosto meglo, da nas že skoraj popelje v večni mir čoln nebeškega brodarja!

6. Ljubezen in sila.

Bila je menda kresna noč, tajnopolna, čudovita kresna noč. In kakor bi mignil pričela so govoriti o polunoči drevesa in goré so jele med seboj šepetati in reke so skrivnostno šumele, kakor bi pele nam neumljivo pesem svetovnega stvarjenja.

Polumesec na vitkem minoretu in križ na zvoniku patrijarhalne cerkve sta se živahno razgovarjala, kakor še nikdar poprej. Oh, koliko sta si imela povedati! Saj danes prvič jima je bilo mogoče odkriti drug drugemu svoje srce in pripovedovati si tisočletno zgodovino svojega obstanka.

In kakor je že navada tudi pri ljudeh, pričela sta se naposled prepirati.

„Bog in Mohamed, njegov prerok — sila je moje géslo; ukloni pred menoj vrat, saj koliko sem

smete in ne morete tirjati od nas! Ako mislite, da so vse vaše izjave nezmotljive in nedotakljive, motite se zeló. Kot politik morate biti vedno pripravljeni na odpor in tudi na pošten, točen odgovor, ako vas kdo očitno kaj vpraša ali pa želi kakega pojasnila.

Toda uprav v tem zopet kažete pred javnostjo — ne zamerite, da vam zopet to oponašam — da res niste posebno izkušeni v politiki, ali, kakor se sami izražate, da ste na tem polju „mladenič še moker za ušesi“, da torej tudi res niste sposobni, da bi imeli na Kranjskem odločilno besedo pri kaki politični stranki.

Odpora torej niste vajeni prenesti; odgovarjati na javno stavljenja vprašanja tudi ne znate, čemu pa se potem vsiljujete na nevarno politično polje? Morda le zaradi tega, da oblastno udrihate po neljubih vam političnih nasprotnikih, ali da begate mirni narod s čudovitim svojim političnim „tohuva-bohu“?

G. S—c! Mi torej z nova odgovarjamo, odgovarjamo pa vsekako bolj točno in določno, nego vi. Torej po vrsti! — Pred vsem vas zagotovimo, da se v onih „Slovenčevih“ člankih ni prav nič dopisovalo med Ljubljano in Novim Mestom. To je golo natolčevanje.

Ako se kažete hvaležne, da je „Slovenec“ otel pozabljivosti marsikak morda epohalen stavek iz vaših člankov, prosto vam je, da tudi vi citirate iz naših svojim čitateljem. Toda tirjamo od vas, da citirate bolj pošteno, nego ste doslej! Citirate bojda iz „Slovenca“: „Otrok svojih ne vzgajam v pravi veri.“ G. S—c, kdaj in kje vam je „Slovenec“ to očitil; pokažite nam isti list, isto vrstico! To ni pošteno, tako podtikanje in pačenje spisa je grdo!

Vi ste duhovnikom očitili, da nam je vse jedno, ali se Bog moli nemški ali slovenski. Na tako predbacivanje smo vam odgovorili doslovno: „Gledé narodne brezbriznosti, katero nam podtikate v poučevanju veronauka, vračam vam smelo in z vso odločnostjo svarilo v obraz: Medice cura te ipsum!“ Ali sedaj čutite in umete to svarilo? Kje vam očitamo, da ne vzgojujete otrok svojih „v pravi veri“; za Boga, kje?

Vi, napredni narodnjak, ki ste se drznili slovenskemu duhovenstvu psovko „renegati“ zabrusiti v obraz, vam kličemo še jedenkrat — čujte nas: „Pometite pred svojim pragom in skrbite, da se bodo vaši otroci slovenski učili verouka in drugih tvarin!“ Ali nas sedaj umete? O verski vzgoji niti besedice nismo črhčili, temveč le o narodni. V verski vzgoji, priznamo radi, da gledé vzgoje svojih otrok storite svojo dolžnost.

Čemu spravljate nadalje svojega ljubega sinka v politiko? Tako imenitna osebnost menda vendar še ni? Povedati vam moramo, da niti „Slovenec“ člankar, niti čč. oo. frančiškani-učitelji, katere po nepotrebnem vlačite v svoj zagovor, niso vedeli doslej, da ima g. S—c sploh kakega sina. In vendar se znebite take podle marnje, da hoče člankar hujskati čč. oo. frančiškane zoper vašega otroka, „češ, storite temu fantku, kar gre očetu!“ Horribile auditu! Taki turški krvoloki pa res še nismo; ako pa nam

jaz višji od tebe!“ dejal je samosvestno polumesec in se sklonil kvišku proti nébesu.

„A moje géslo je vesoljna ljubezen; jaz sam sem znak ljubezni, ki se je žrtvovala samo sebe.“

Polumesec na minoretu je umolknil; luna se je skrila za oblaki. Palme in oljke so pripogibale svoje vrhove pred križem in po celem osvetju razlegalo se je: „Ljubezen, vesoljna ljubezen je naše géslo!“

7. Jednakost.

Velika planjava. Stoletni hrasti prostirajo na njej ošabno svoje vrhove proti nebu. Med njimi raste tu pa tam kaka jelka, okrog katere se ovija bršlin. In okoli bukev spenja se srobot.

Med velikanskimi drevesi raste pritlično grmovje. Velika drevesa mu niso pustila, da bi se razvilo in jednako njim prostiralo vrhove proti nébesu. Zato pa počasi, a vstrajno spodjeda korenine tisočletnim hrastom in skoraj se bodo že zrušili v prah in ž njimi vred padel bo tudi bršlin in srobot in slak..

Poleg gaja razprostira se druga raván. Pozlačen križ blišči se na zvoniku. Tu je vse mirno. Potihnil je tukaj tih boj mej velikimi in malimi drevesi in hrast trohni poleg grmičja in plevela.

Pozdravljeno mi bodi križa sveto znamenje, kajti samo v tvojem varstvu smo si vsi jednaki!

dokažete, da smo, na grmado z nami! Vprašamo vas zopet, ali smo mi krivi, da smo pisali o redovništvu; frančiškanov niti omenili nismo! Čemu pa ste nas izzivali s smešenjem kut, z zaničevanjem trapistov in jezuitov? Ali tudi teh vrlih človekoljubov vam nasproti ne sme nikdo zagovarjati? Iz takega zavijanja in podlega natolčevanja se vam vidi, da ste v skrajni sili, kako bi se mogli izviti iz zanj, v katere ste se vjeli.

In še hujše krivde nas obtožujete, ko pišete: „In advokat sem, ki se dozda še niti malo nisem imel zagovarjati pred svojo disciplinarno oblastjo, ki le pridno svoj posel opravljam, mesto da bi po krčmah lenobo pasel; ljubo mirno v prelepem familijarnim življenju živim, — pa kaj še več; takim ljudem, katerim niti privatno življenje ni več sveto, ki se nad mojo familijo, v katero jih seveda ne pustim, v kateri tudi nimajo ničesar opraviti in iz katere — žal — po terecijskih deklah ne morejo ničesar izvedeti, spodtikavajo takim, ki morebiti bodoča učiteljstvo mojega sinka že zdaj k brezvestnemu ravnanju z istim šuntajo, takim ljudem kratko rečem: suroveži ste!“

Odkrito povemo, da tedaj, ko smo to prečitali, nismo verovali lastnim očem! Je-li res kak advokat zmožen, take reči meni nič, tebi nič javno komu očitati brez navedenih dokazov? Umemo jih pač, da jih je narekovala besna jeza, a opravičimo jih nikakor ne.

Torej nam duhovnikom privatno življenje ni več sveto, mi vdiramo kakor lopovi v prelepo familijarno življenje, mi se vsiljujemo v družine, mi po deklah poizvedujemo družinske skrivnosti, mi hujskamo učitelje k krivičnosti in brezvestnosti? Kaj hočete še hujšega? Mi smo torej — „suroveži!“ G. S—c, da ne boste sumničili, da smo vam osebno gorki, priznavamo radi, da je družinsko življenje vaše res vzgledno. Toda povejte nam, kateri duhovnik se je že vsiljeval v vašo hišo, v katero ga niste pustili? Kdo je stezal roke v vaše družinsko življenje? Kdo je ovajal vaše zasebno življenje, kdaj, kje, kako? Čemu zopet pravite: „Če bi hotel, lahko bi povedal!“ Saj smo vam že zadnjič rekli, da le povejte, kar vam teži srce; samo s takimi žugajočimi frazami nam prizanašajte, ker tako govore k večjemu jezične branjevke na trgu, ne pa kak slovit advokat! Zato psovko „suroveži!“ odločno odklanjamo.

Le tega si, g. S—c, nikar ne domišljajte, da ste nas „čisto zbegali“ s svojimi članki. Povedati vam moramo odkritosrečno, da smo se prav iz srea smejali, ko smo čitali te oblastne, puhle fraze. Zato vam tudi izražamo svoje pomilovanje, da je prazno in ničevno vaše „največje veselje, ko vidite, kako se vašemu nasprotniku žolč množi, da potem v razdraženosti vse pove, kar bi bil drugače zamolčal.“ Ah, g. S—c, ko bi bili vi tako odkritosrečni proti nam, kakor smo mi proti vam, kako hvaležni bi vam bili! Saj smo vam že tolikokrat na razne načine natančno povedali in razodeli svoja načela, svoj načrt in smoter, tako tudi v zadnjih člankih, in potem smo vas dobrohotno barali: „Ali vam je to dovolj? Ali hočete še kaj izvedeti?“ Torej mi nikoli ne zakrivamo svojih mislij, svojih idej; veseli smo vselej, kadar se nam nudi priložnost, da jih izpovemo. — Glejte, vašo stranko pa smo že tolikokrat kaj tehtnega vprašali, a odgovora še do danes nismo prejeli; po tem vzorec tudi vi na nobeno zadnjih naših vprašanj niste odgovorili. Kdo torej zakriva svoje misli? Zato so nad vas najivne vaše besede: „V tako stanje sem spravil Vas „Slovenčeve“ urednike z gori navedenimi članki in vsi moramo tega veseli biti, ker zdaj bo vsaj vsak, ki teh urednikov dozda še ni poznal, vedel, kaj mislijo, kaj hočejo ti ljudje.“

Hvala Bogu, da ste vendar enkrat spoznali! Koliko smo se že trudili za to, koliko govorili in pisali, a niste nas hoteli umeti in spoznati. Zato smo te vaše izjave tembolj veseli, ker nam spričuje, da smo s svojimi članki vsaj to dosegli, da nas spoznate. Ergo: clara pacta, boni amici! Prosit! Bog daj, da bi tega več ne pozabili in nas več ne nadlegovali z vprašanji, da nas ne umete. Mi smo vas že davno spoznali, kakor smo vam dokazali v zadnjih člankih, vi pa ste nas še-le sedaj!? Prima-ruha, čedalje bolj se kaže, da smo mi naprednjaki, vi pa nazadnjaki! Kaj bo iz tega! In uprav zaradi te vaše nazadnjaške počasnosti v mislih in dejanju se vam smejemo v obraz, ko nas kličete fantovsko: Koliko vas je na moja rebra? pisoč: „Bojim se vas tako malo, kakor ne vem koga.“ Bodite prepričani, da se tudi nam pred vami hlače ne tresejo!

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. marca.

Boj proti krščanskim socialistom bo di goslo poslancem dunajskega notranjega mesta. Te dni sta v društvu „Israelitische Union“ se predstavila dva kandidata za izpraznjeni mandat državnega poslanca notranjega dunajskega mesta. Jeden predstavljenih kandidatov Noske je za koalicijo, drugi, Ofner, pa proti koaliciji. Oba sta se pa v tem strinjala, da je treba odločno pobijati protisemitizem. Noske je zagovarjal levico, da je ves čas po svojih močeh pobijala protisemitizem in je gledala, da s primernim postopanjem res kaj doseže. Posrečilo se je res, da je liberalna stranka prišla do večje veljave v političnem življenju. Drugemu kandidatu se je pa zdelo, da liberalna stranka ni šla protisemitizmu dosti do živga. Protisemitizem ni vprašanje Gregorica in Jedliczke, temveč izvira iz višjih krogov. Proti koaliciji je ta govornik le zaradi tega, ker po njegovih mislih ovira boj proti krščanskim socialistom. Da se le protisemitizem uniči, pa bo prebivalstvo srečno!

Povišanje uradniških plač. Sedanji finančni minister se jako zanima za povišanje plač uradnikov nižjih kategorij. Pozval je pododbor budgetnega odseka, ki se bavi o tej stvari, da kmalu pride s svojimi predlogi, da jih bode že moč porabiti pri podrobni budgetni debati. Uradnikom pač tudi mi privoščimo boljšo plačo, ali le to želimo, da se srednji stanovi zaradi tega preveč ne obremenijo.

Domovinski zakon. V upravnem odseku je poslanec Schwarz predlagal resolucijo, da se vlada zopet pozove, naj predloži vendar že jedenkrat premembo domovinskega zakona. Vladni zastopnik je zagotavljal, da se vlada jako zanimiva za to stvar in želi sama, da se skoro povoljno vravna. Nekateri odsekovi člani so naglašali, da je že prejšnja vlada dajala podobne obljube, in je želeli, da se od besed prestopi k dejanju. Odsek je na to vsprejel predlagano resolucijo. — Mi od koalicijske vlade ne pričakujemo ugodne rešitve te stvari.

Omladina v Liberci. Policijski organi po vsej Češki zasledujejo člane „Omladine“. Sedaj so v Liberci in okolici bile hišne preiskave pri več osebah, o katerih se misli, da so bile v zvezi s praško „Omladino“. Kazenska preiskava se je že začela. Ker v Liberci ni izjemnega stanja, se bode sodnja obravnava vršila pred porotniki.

Velik shod avstrijskih socialnih demokratov bode o veliki noči na Dunaju. Pred glavnim shodom bode pa še več ljudskih shodov. Glavni predmet, o katerem se bode na shodu razgovarjalo, je vprašanje o občni volilni pravici. Sicer pa o tem vprašanju ni popolne edinosti. Mnogi vodje niso več za občno volilno pravico naidušeni, če tudi tega ne upajo naravnost povedati. Vladni načrt volilne reforme jim bolj ugaja, ker bi po njem brez težave prišli v državni zbor. Pri občni volilni pravici bi se pa morali hudo boriti, ali se še ne ve, če bi dobili kmalu 43 mandatov, ki so jim sedaj kar zagotovljeni.

Rusko pristanišče v Libovu. Lani je Rusija začelo delo za veliko rusko pristanišče v Libovu. Temeljni kamen se je položil z največjo slovesnostjo. Pri preiskavah se je pokazalo, da je 18 čevljev globoko pesek, le sčrttertja so zadeli na posamične skale, ki bi se pa lahko dale razstreliti. Ko se je pa delo zares pričelo, se je pa pokazalo, da je le tenka plast peska, potem je pa trd kamen, katerega ni moč skoro z nobenimi tehničnimi sredstvi odpraviti. Pristanišče se torej ne more poglobiti in pričakovati je, da se vse dela ustavijo. Vojaški krogi bodo sedaj seveda poiskali kak drug prikladen kraj ob Baltijskem morju. Pred vsem se misli na Mindov, ki je 100 kilometrov severno od Libova, blizu južnega vhoda v riški zaliv, ob Ustju jednakoimenovane reke. Stvar se pa vsekako precej zavleče.

Spomenik Muravjevu. Ruska vlada je nameravala v Vilni postaviti spomenik generalu Muravjevu, kateri je leta 1863 bil zatrl poljski vstanek in se odlikoval s svojo brezovirnostjo proti Poljakom. Novica, da se Muravjevu postavi spomenik, bila je vzbudila silno nevoljo mej ruskimi Poljaki. Prejšnji vilenski guverner se ni oziral na čuvstva Poljakov in je zato predlagal v Peterburgu ta spomenik. Sedanji guverner je pa nekoliko prijaznejši Poljakom in je predlagal v Peterburgu, da se ta spomenik opusti, kar se tudi zgodi. Počastiti mislijo

pa Muravjeva s tem, da zgradé v njegov spomin pravoslavno cerkev v Vilni. Ruski listi so tudi večinoma zadovoljni s tem, le „Moskovskija Vjedomosti“ mislijo, da bi se moral vsekako Muravjevu postaviti spomenik v strah Poljakom.

Razgled po slovanskem svetu.

Poljaki in drugi slovanski narodi v Avstriji.

(Izv. dopis iz Galicije.)

(Konec.)

Sicer dobivajo drugi narodi poročila o Poljaci tudi od svojih poslancev na Dunaju. Ta poročila so pa vendar-le jednostranska, ter se vsak poslanec zanimlje le za svojo politiko in zahteve svoje dežele. Če poljsko kolo, z ozirom na svojo deželo, ne more zadostiti željam kakega poslanca, takoj zagrome nad Poljaki in pišejo zaničljivo o njih v svoji deželi.

To je važna stvar, zato se pomudimo nekoliko pri nji. Naj ne pozabijo slovanski bratje, ki so že zdavna v Avstriji in ki so si časom ustanovili z Nemci nekak modus vivendi, važnih stvari. Mi Galičani smo bili do l. 1868. tlečani na najrazličnejše načine s pomočjo židov in Cehov-germanizatorjev. Jaz še se spominjam časa, ko ni bilo dovoljeno v šoli niti besedice izpregovoriti s tovarišem, ko se niso smele brati poljske knjižice niti doma, ker je profesor to zasledoval. *)

Tovarna se ni smela nobena ustanoviti v deželi in če je to storil kak Poljak, veleli so mu sukno voziti na Dunaj, da je kolekujejo; potem je je stoprav mogel pripeljati nazaj in prodajati v deželi. Poljsko kolo moralo je zato podpirati vlado, da bi si pridobilo kaj koristi za deželo, gmotno in нравno uničeno. Z bolestjo je zato često glasovalo z vlado in proti prepričanju, ker so jim takoj grozili z novim pritiskom. In sedaj, ko imamo že več svobode, kako drago si da plačati vlada vsako našo pridobitev za deželo? Za 15 milj dolgoti železniškega tira koliko let je treba prositi in zahvaljevati se in streči zanje? Regulacije rek ne moremo izprostiti. Vsako leto uničuje voda do 1000 posestev; pred par leti smo vsi trpeli zaradi povodenj in celo davkov nam niso znižali; obetali so nam pa regulacijo samo za službo vladi. V deželo naj pride kedo in naj čuti fiskalizem davkov, da spozna, kako dober bič je to za poslance, da so poslušni.

Bil sem na Češkem, na Moravi, na Kranjskem in v Dalmaciji, toda nam je še daleč do teh pridobitev, katere so že tam pridobljene. Mi smo komaj 25 let sem jeli delovati za deželo. Pri presojanju poljskega kola je treba to pomniti, da je kolo z ozirom na deželo često prisiljeno vstopati proti prepričanju.

Sicer pa kolo ni dežela. Kolo govori nekaj službeno, a privatno drugače misli. Dežela velikokrat ne odobrava oficijelnega nastopa kolovega, toda poda se iz politike. Sicer pa vedno in odkrito govori dežela, da misli drugače. Kar se pa tiče razmer do drugih slovanskih narodov, so naša čutila vedno pri njih in tantum, in quantum, t. j. v toliko, v koliker stojé na temelju svoje narodnosti in katoličanstva. Koder se pokaže panrusizem, tam ni naših simpatij. Cehom smo oprostili, da so nas nad 90 let gnetli. Mladim Cehom bi izpregledali, če stopijo s panrusizma na narodna tla. Dokler pa bodo imeli zvezo z Moskali, tako dolgo ne dobe simpatije niti od najbednejšega poljskega kmeta.

Končujoč ta članek, izrekam bratom slovenskim: Mi v naši deželi vas ljubimo, ker ste dobri katoličani, vendar skušajte se bližje seznaniti z nami in sklenite z nami tesnejšo zvezo. Kolo poljsko ni dežela, vendar pa je lahko spoznati, da brez škode ni moglo drugače postopati. Mi vas umejemo, umejte še vi nas. Delajmo počasi na tem, da se zblížamo in bolje spoznamo. Bratje smo in sporazumeti so moramo za vlastno korist. Zato je pa treba vstrajnosti in potrpljenja.

*) Tako je bilo tudi pri nas in nič boljše ni sedaj na Koroškem.

Koledar

za 12. teden leta 1894.

Nedelja dne 18. marca: 6. postna, cvetna, evangelij: Jezus častito jezdi v Jeruzalem. Mat. 21. Ciril Jer. — Ponedeljek dne 20. marca: Jožef, ženin Dev. Mar. — Torek dne 19. marca: Patricij, škof. — Sreda dne 21. marca: Benedikt, op. Serapion. — Četrtek dne 22. marca: Veliki četrtek, Oktavijan. — Petek dne 23. marca: Vel.

petek, Viktorijan, m. — Sobota dne 24. marca: Vel. sobota, Gabrijel. — Lunin spremén: Ščip dne 21. marca ob 3. uri 17 min. popoldne. — Solnce izide dne 20. marca ob 6. uri 20 m.; zaide ob 6. uri 9 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. marca.

(Red cerkenih opravil velikega tedna v stolnici.) Na cvetno nedeljo ob pol 10. uri slovesen blagoslov oljke in sprevod. Ob 10. uri slovesna sveta maša, med katero se poje „pasijon“. — Veliko sredo popoldne ob 4. uri pete jutranjice. Veliki četrtek: ob 3/4 7. uro sveta maša, ob 8. uri se prične opravilo velikega četrtka, posvečevanje sv. olj, med škofovo sveto mašo obhajilo duhovnov in drugih vernikov. Po končani sveti maši prenese se Najsve-tejšé v božji grob; za tem se vrši obred umivanja nog v knezoškofijski dvorani. Veliki petek se prične cerkvena opravila ob 9. uri; po sklepu opravil je nemški postni govor. Veliko soboto ob 1/2 6. uri blagoslov ognja, 3/4 9. prično se cerkveni obredi: blagoslov velikonočne sveče in posvečevanje krstne vode, na to sledi sveta maša. — Popoldne ob četrti uri pojó se jutranjice, za tem je vstajenje s slovesno procesijo.

(Iz pisarne slovenskega gledišča.) V ponedeljek dné 19. t. m. se bode letos prvokrat predstavljala stara, a še vedno priljubljena igra: „Zapravljevec“, ki ima svoje jedro v zdravem našem ljudstvu in zato še zmirom zdatno privlačno silo.

(Deželne razstave na Koroškem) l. 1895 ne bode. Tako se je sklenilo na zadnjem shodu obrtnega društva. Sklenili pa so obrtniki, da se mnogoštevilno udeležé neke dunajske razstave.

(Amerikanske novice.) V Toveru se je začetkom t. m. ponesrečil J. Suštaršič iz Vivodine pri Metliki. Padel mu je kos rude na glavo. V Bostonu pa je nad 5000 stradalajočih delavcev. Avstrijski konzul za združene države amerikanske si prizadeva, da bi se na Dunaj počelo uvaževati amerikansko meso. Radi bi na ta način spodrinili avstrijsko meso, katero se sedaj dobro prodaja na Dunaju. — Izseljevanje nazaduje. Ze veliko let se v mesecu prosincu ni tako malo oseb izselilo, kakor letos — namreč samo 5.192. Izseljenci svojim domačinom pošiljajo nič kaj vabljiva pisma, v katerih zlasti manjka „predplačanih vozni listkov“. — Amerikanski Slovenec je obhajal svojo triletnico, ter tem povodom znižal naročnino za pol dolarja. Naročnina za Evropo znaša 5 gl.

(Koroške novice.) Učitelji Spodnje Ziljske doline so si osnovali učiteljsko posojilno in hranilno društvo: — Misijon, ki bi se imel vršiti ta teden v Sovodnju, prepovedalo je, ko so oo. misijonarji bili že na potu, ces. kr. okr. glavarstvo v Spitalu zbog „bolezni“. V istini pa so se le misijona ustrašili nekateri prenavdušeni „katoličani“. — Pri zadnji veliki veselici „Markt in Heiligenblut“, ki se je tako „imeno“ vršila sredi posta, je bilo dohodkov nad pet tisoč gold. Videlo se je na veselici pa tudi gospode, katere bi v postu pač iskal drugod, nikoli pa tam, kjer se je s plesom in razkošnim razveseljevanjem lomila cerkvena zapoved! Za stolp na Križni gori, dalo se je od tega dobička pri veselici 3500 gold. Siroški tega stolpa so proračunjeni na 10.500 gold.

(Slovenske posojilnice koroške.) Posojilnica za Sinčoves in okolico je imela dne 14. t. m. v Sinčivesi svoj letni občni zbor. Prihodnjič zborujeta: dne 18. t. m. posojilnica v Tinjah, dne 20. t. m. v Spodnjem Dravogradu, dne 26. t. m. pa posojilnica pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah. Na vsopredih so običajna letna poročila.

(Iz Karlobaga:) Dne 14. t. m. bile so pri nas v župni cerkvi svečane zadušnice za blagopokojnega Račkega. Pri tej svečanosti navzoča je bila tudi šolska mladež.

(Vsled opeklin umrla) je na Zg. Vetrnem pri Tržiču gospodinja Zvegla. Kurila je svinjski kotel. Unela se ji je obleka in je bila naenkrat vsa v ognju. Nesrečnica je trpela hude bolečine. Odpadli so jej nohti in deloma prsti. Ves život je bil jedna opekline. Zapustila je sedem britko žalujočih otrok. N. v m. p.!

(Vtonila) je 11. t. m. 5 let stara hči Lovrenca Malavašiča „v jarku“ pri Vrhniki.

(Dolenjske železnice.) Koncem meseca aprila dovršen bode tir na progi Grosuplje-Straža toliko, da se bode pričelo lahko s poskušno vožnjo od Ljubljane do Straže in nazaj. Z dotičnimi vlaki prevažal

se bode zajedno tudi raznovrstni potrebni material od tu in oddajal na železniške postaje, kjer se za-tem za razne svrhe porabi. — Vodovodne naprave so deloma že dovršene, deloma še v izpeljevanju. — Pri ugodnem vremenu bodo glavna dela v drugi polovici aprila dovršena, ostalo pa se bode izvršilo do srede maja in tako vse potrebno za otvoritev te proge pripravilo in uredilo. — Kmalu po otvoritvi napominane proge uredil se bode tudi poštni pro-met, a hkrati preneha vožna pošta iz Nov. mesta.

(Odprte reklamacije poštne proste.) Iz Motnika nam piše naročnik: Časopisi večkrat objavljajo, naj naročniki, ako katerih številke časopisov ne dobimo, reklamujemo, ter da pošta dotično pismo odpošlje brez marke. Tukajšnji poštni uradi pa pravijo, da nimajo zato postave, po kateri bi se brez poštne po-šiljale reklamacije. — Ako je res, kar nam spo-roča naš dopisnik, prosimo, da višje poštno oblastvo opozori dotični poštni urad, da so odprta, nezapečta-pisma, ako se v njih nič drugega ne omeni, kakor to, da naročnik kake številke lista ni dobil, poštne proste povsod, torej tudi v Motniku.

(† Avgust Cieszkowski), predsednik poznaj-skega vednostnega društva, je dne 13. t. m. umrl. Pred polu letom je slavil ta pisatelj svoj jubilej in ob ti priliki smo v našem listu natančneje označili njegove zasluge za poljsko slovstvo. V zgodovini poljskega romantizma in mysticizma, ki z živo do-mišljijo stvarja vero ob odrešilni vlogi Poljske, bo ostalo vedno njegovo ime slavno in znamenito. Mi-sticizmu je podal on neko modroslovsko podlago, kateri se seveda pozna, da je pisatelj poslušal Hegla na berlinskem vseučilišču. Njegovo najlepše delo je „Oče naš“, izšlo l. 1848. in „Drogi duha (pota duhovna)“ l. 1869. V njih se zrcali poleg plemenite sanjivosti tudi živa krščanska vera. Raniki se je bavil tudi z nanodno-gospodarskimi vprašanji. Pisal je knjige: „o kreditu“, „o angleških financah“ in „o lesni trgovini“. V petek, dne 16. t. m. je njegov pogreb. Počivaj v miru!

(Avstro-ogerska trgovska in obrtniška zbor-nica v Londonu.) Kakor že prej v drugih trgovinskih središčih inozemstva, se je sedaj tudi v Londonu osnovala avstro-ogerska trgovska in obrtniška zbor-nica, ki ima v prvi vrsti namen z dobrimi sveti in pojasnili pospeševati trgovino in promet mej Veliko Britanijo in njenimi kolonijami z edne in avstro-ogerskim cesarstvom z druge strani. Oni trgovci in obrtniki, ki so v kupčijski zvezi z britansko državo se na ustanovitev te zbornice opozarjajo s to pri-pomnjo, da po pravilih omenjene nove zbornice za-morejo izvanredni člani zbornice postati tudi v Av-stro-Ogerski nastanjene osebe, ki kupčujejo z bri-tansko državo ali njenimi kolonijami. Natančneja po-jasnila daje radovoljno vsakemu trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

(„Sto let dela.“) Kakor, znano je priredila se je l. 1891. v Pragi v stoletni spomin prve industrijske razstave in Pragi l. 1791. pod pokroviteljstvom Nj. ces. in kralj. Apostolskega Veličanstva cesarja in kralja Frančiška Jožefa I. „občna deželna jubilejska razstava.“ Ta razstava odlikovala se je po bogatosti in izborni kakovosti razstavljenih izdelkov, je pre-segla daleč okvir navadne deželne razstave in nudila verno sliko sedanjega razvoja Češke na vseh poljih poljedelstva, obrtnije, umetnije in slovstva. Kot slov-stveni spomenik te razstave izide sedaj v zalogi izvr-ševalnega odbora te razstave in s sodelovanjem naj-odličnejših pisateljev Češke knjiga pod naslovom „Sto let dela“, v kateri bodo razun natančnega po-pisa te razstave spisane tudi vse poljedelske, obrtne in kulturne razmere Češke in ki bo torej najpo-polnejše predočevala sedanjí gospodarski položaj Češke. Na to knjigo, ki bo bogati vir za razna pojasnila, se posebno opozarjajo oni udeleženci, ki so s če-škimi obrtniki in trgovci v tesnejši zvezi, oziroma ho-čejo v tako zvezo stopiti. Knjiga bogata na ilustra-cijah obsegala bode 3 dele, od katerih sta I. in II. del že izšla in veljata v krasni vezavi z zlato obrezo 14 gld. 60 kr., v pobarvani obrezi pa 14 gld. 20 kr. Tretji del izide v snopičih po 1 gld. (dosedaj je izšlo 5 snopičev). Knjiga se lahko naroči potom vsake knjigarne ali naravnost pri administraciji knjige „Sto let dela“ („Sto let práce“) v Pragi Korngasse št. 2. Prospekt h knjigi pogleda se lahko v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Sejmi po Slovenskem od 20. do 24. marca.) Na Kranjskem: dne 20. marca na Krškem, na Igu, pri sv. Mohorju v treb. okraju, na Dobrovi, na Slapu pri Vipavi, v Višnji Gori, v Črnomlju, v Metliki; dne 21. marca v Idriji; dne 22. marca v

Zatičini; dne 23. marca pri St. Gothardu. — Na Štajerskem: dne 20. marca na Vidmu, v Šo-štajnu, v Zibiki, na Ptujski Gori, pri Sv. Križu pri Slatini, v Vojniku, pri Sv. Barbari, v Trbovljah, v St. Ilju, v Kamnici, v Studencu, v Svičini; dne 21. marca pri St. Ožboltu, na Pernovem, v Pod-četrtku, pri Sv. Jederti, v Sigersbergu; 22. marca v Konjicah, v Laškem, v Rajhenburgu. — Na Koroškem: dne 20. marca v Požarnici. — Na Primorskem: dne 20. in 21. marca v Bovecu, dne 20. marca v Komnu, v Monfalconu, v Rfen-berku.

Društva.

(Slov. hranilnica in posojilnica v St. Lenartu pri sedmih studencih) na Koroškem je začela poslovati dne 1. jan. 1893 ter je imela že prvo leto 34.158 gld. denarnega pro-meta. Od 86 vlagateljv je prejela 13.292 gld. hranilnih vlog. 62 prošnikov pa je dala 10.855 gld. posojil. Udov je bilo 62. Upravnih stroškov je bilo 104 gld. 75 kr. Rezervni zaklad šteje 88 gld. 30 kr. Trudil se je za ustanovitev te posojilnice in njeno uspešno delovanje zlasti č. g. J. Svaton. Čast mu za to!

(Dolenjsko pevsko društvo) v Novem mestu priredi letos svoj običajni „pomladanski kon-cert“ dné 31. marca v prostorih „Narodnega doma“. Na vsoporedu so zanimive pevske točke in nastopi ta dan prvičkrat na novo ustanovljeni tamburaški zbor z nekaterimi krasnimi skladbami.

Telegrami.

Dunaj, 17. marca. Pravosodni minister je imenoval notarskega kandidata v Celju Vehovarja notarjem v Cirknici.

Dunaj, 17. marca. Cesar je zjutraj ob šestih se povrnil s Cap Martina.

Dunaj, 16. marca. Minister notranjih stvari je dal naznaniti strajkujočim službo-jočim pri novem dunajskem tramvaju, da rad kaj stori v zboljšanje njih stanja. Na-znanijo naj le želje svoje trgovskemu in mi-nistru notranjih stvari.

Praga, 16. marca. V pravdi zaradi umora Mrve je poslanec dr. Šil se izjavil, da „Ne-odvislost“ ni bila glasilo nobene tajne družbe, temveč le radikalnejšega dela Mladočehov. Prečitato se je Mrvino pismo, v katerem iz-raža strah pred morileci in toži, da policija neče ničesa vedeti o njem. Danes se je kon-čalo zaslišavanje prič. Jutri dopoldne se pre-čitajo akti, popoldne pa govori drž. pravdnik.

Pariz, 17. marca. Avstrijski cesar in predsednik Carnot sta si menjala presrčni brzojavki.

Berolin, 16. marca. Državni zbor je konečno vsprejel proračun in rusko trgov-sko pogodbo.

Florencija, 16. marca. Angleška kra-ljica je semkaj prišla in so jo presrečno vsprejeli vojvoda Aosta, oblastva in ob-činstvo.

Bukarešt, 16. marca. Zbornica je vsprejela trgovsko pogodbo v Avstro-Ogersko.

Najboljše spričevalo o dobroti premovane železodone tinkture lekarja Piccolija v Ljubljani so odlikovanja, katera so jej priznali odlični možje znanosti vseh dežel na higije-ničnih razstavah v Londonu, Parizu in Genfu. — Steklenica velja 10 kr. 584 4 10-7

Popolnoma svilene tiskane foularde

od 75 kr. do gld. 3-65 meter — (kacih 400 različnih baž) — potem črno, belo in barvasto svileni blago od 45 kr. do gld. 11-65, gladko, progasto, prižasto, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 različnih baž in 2000 različnih barv, na-črtov itd.) poštne in carine prosto. Vzorci pošljejo se z obratno pošto. Pisma veljajo 10 kr., dopisnice 5 kr. v Švice.

Tovarna za svileni blago G. Henneberg
(10 2) (c. in kr. dvorni založnik v Curihu (Zürich). (16-2)

Godstotno bolgarsko posojilo. Minoli teden je de-želna banka (Länderbank) prevzela za dajnih 20 milijonov frankov bolgarskih Godstotnih obveznic iz l. 1892 in popro-sila za dovoljenje teh papirjev na londonski borzi. Angleški kapitalisti vedno bolj poprašujejo po teh papirjih, in se jih bode gotovo še več prodalo v Angliji, zaradi tega se je spe-čalo že mnogo teh papirjev in se jim je povišal kurz. Kurz je dosegel skoro al pari, in če se bode po njih tako povpra-ševalo, bode kmalu presegel nominalno vrednost. 154 1

4odstotna gališka zemljiško-kreditna zastavna pisma. Ljudje, ki hočejo denar naložiti iščejo največ starih preskušenh vrednostnih papirjev. Iz tega povoda se jako poprašuje po 4odstotnih galiških zemljiško-kreditnih zastavnih pismih, kar izvira tudi od tod, da so ti papirji jako varni, se lahko prodajo in se bode jim kurs še povečal. Ti pa-pirji imajo pravico pupilarne varnosti in kavcijske sposob-nosti, tudi za vojaške kavcije. 155 1

KATOLIŠKI SKLAD.

Za „katoliški sklad“ prejeli smo nadalje od p. n. domoljubne gospode nastopne darove:

Janez Novak, mestni župnik v Radovljici	gld. 100—
Janez Tavčar, župnik v Lešah, mesečnino za november in december 1893 in januarij 1894	15—
Vesela družba 2 kroni	1—
Josip Kerčon, župnik v Predo-sljih, zopet	5—
Mihael Bulovec, mestni kape-lan pri sv. Petru v Ljubljani, me-sečnino za januarij, februarij in marec 1894	12—
Janez Oblak, mestni kapelan pri sv. Jakobu v Ljubljani, mesečnino za december 1893 in januarij 1894	5—
Alojzij Kummer, župnik v Re-tečah	2—
Janez Smrekar, katehet na mest-nih ljudskih šolah v Ljubljani, me-sečnino za januarij, februarij in marec 1894	6—
Jakop Strupi, beneficijant na Go-ričici	5—
Vesela družba o priliki imeno-vanja preč. g. stolnega dekana tr-žaškega, Andr. Sterka, ško-fom na Krku, 6 kron	3—
J. J. ž. v p.	5—
Dr. Martin Matek, profesor bogo-slovja v Mariboru, mesečnino za fe-bruarij	5—
Josip Zidanšek, profesor bogo-slovja v Mariboru, mesečnino za fe-bruarij	5—
Janez Rozman, častni kanonik in mestni župnik pri sv. Jakobu v Ljubljani	5—
Janez Brenčec, župnik pri Sv. Gre-gorju, mesečnino za januarij	1—
Josip Pavlin, veletržec v Ljub-ljani, 10 kron	5—
Dr. Frančišek Papež, odvetnik in deželni odbornik v Ljubljani, me-sečnino za december 1893, januarij, februarij in marec 1894	20—
Dr. Janez Janežič, profesor bo-goslovja v Ljubljani, mesečnino za februarij	5—
Avguštin Sinkovec, kapelan v Žužemberku, mesečnino za febru-varij in marec	10—
Frančišek Češarek, mestni ka-pelan v Metliki	2—
Ziga Bohinec, podvodja bogo-slovskega semenišča v Ljubljani, letnino za 1894	20—
Štajersk domoljub 1 krono	—50

Mili Bog povrni vsem velikodušnim darovalcem tisočero ter jim obudi mnogo posnemalcev!
V Ljubljani, dné 8. marca 1894.

Josip Šiška,

tajnik „izvršujočega odseka“.

Darovi za „katoliški sklad“ naj se blagovolijo po-šiljati pod naslovom: Josip Šiška, knezoškofjski taj-nik v Ljubljani.

DOM IN SVET

Vsebina 6. zvezka 1894:

1. Ivan vitez Trnski. Spisal V. Canjko. 2. Gospa s pristave. Zgodovinski roman. Spisal I. Kraljev. 3. V pustiv je šla. Dogodba. Spisal Podgoričan. 4. Pri-jatelj sin. Izvirna povest. Spisala Pavlina Pajkova. 5. Pomladanska. Zložil A. Medved. 6. Jezik. Zložil Anton Hribar. 7. Loka. Krajepisno zgodovinska črtica. Spisal Fr. Pokorn. 8. Poncij Pilat. Zgodovinska studija. Spisal dr. Josip Lézar. 9. Književnost. 10. Umetnost. 11. Razne stvari. — Slike: 1. Ivan vitez Trnski. 2. Albornož in njegov generalni štab. 3. Pokop Jezusov. Slikal M. A. Caravaggi okoli leta 1600 v Rimu. 4. Pogled na Staro Loko. Po fotografiji. 5. Molitev v sili. Narisal Anton Gvaiz. 6. Palestrina.

Umrli so:

16. marca. Albin Zafran, delavčev sin, 14 dni, Flor-janske ulice 15, božjast.

V bolnišnici:

14. marca. Marija Peko, delavka, 59 let, srčna hiba. 15. marca. Marija Jurkovič, gostija, 50 let, jetika. — Franc Perko, delavčev sin, 20 let, jetika. — Marija Jelovčan, ključarjeva žena, 47 let, Sepsis cler. — Katarina Knafel, go-stija, 20 let, srčna hiba.

Tržne cene v Ljubljani

dné 17. marca.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7 50	Speh povenj. kgr.	64
Rež,	5 70	Surovo maslo,	78
Ječmen,	6 —	Jajce, jedno	2
Oves,	6 40	Mleko, liter	10
Ajda,	7 40	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	5 —	Telečje	60
Koruza,	5 40	Svinjsko	64
Krompir,	1 80	Koštrunovo	40
Leča, hktl.	14 —	Piščanec	75
Grah,	12 —	Golob	20
Fižol,	8 —	Seno, 100 kgr.	2 94
Maslo, kgr.	96	Slama, 100	2 67
Mast,	68	Drva trda, 4 kub.m.	6 20
Speh svež,	56	„ mehka, 4 „	4 80

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	720.4	3.4	sl. vzh.	oblačno	0.00
8. u. pop.	720.6	10.8	sl. jzav.	„	
9. u. zveč.	723.7	6.4	sl. szap.	„	

Srednja temperatura 6.9°, za 3.8° nad normalom

Vabilo

na III. redni občni zbor „Posojilnice v Radovljici“ registrirane zadruge z omejenim poročtvom, kateri se bode vršil v nedeljo dné 1. aprila 1894. popoldne ob 3 uri v restoraciji gospe Klinarjeve v Radovljici s sledečim dnevnim redom:

I. Poročilo ravnateljstva. — II. Poročilo nadzorstva. — III. razdelitev čistega dobička. — IV. Sprememba pravil. — V. Volitev ravnateljstva. — VI. Volitev nadzorstva. — VIII. Slučajnosti.

V tretjem upravnem letu imela je Posojilnica v Radovljici 290.848 gl. 42 kr. prometa. Vložilo se je 91.235 gl. 20 kr. ter izplačalo 48.177 gl. 22 kr., tako da je stanje hranilnih vlog konec leta 1893 znašalo s kapitaliziranimi obrestmi 112.538 gl. 88 kr. — Posodilo se je 69.957 gl. 42 kr., vrnilo 7848 gl. 98 kr. i stanje posojil bilo je konec leta 1893. a) na hipotekah 93.330 gl. 92 kr. b) na osebnem kreditu 21.595 gl. 2 kr. skupaj 114.925 gl. 94 kr. 157 1

Mnogoletno, preizkušeno tešilno domače sredstvo.

137 Kwizdov fluid proti protinu 20-1

Okrepilno za vribanje po dolgotrajnem tekanju.

Kwizdov fluid

Cena 1 steklenici 1 gl.

proti protinu

Cena 1 steklenici 1 gl.

Kwizdov fluid

G. se dobi v 2

proti protinu

vseh lekarnah

127 Kwizdov fluid proti protinu. 8-2

Glavno zalogo ima Okrožna lekarna v Korneuburgu.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Drnštvo pogrebne bratovščine sv. Jožefa

bode imelo

19. sušca, t. j. na sv. Jožefa popoldan ob 4. uri

v šolski sobi tukajšnjega frančiškanskega samostana svoj

letni občni zbor,

h kateremu so vsi moški udje povabljeni.

152 2-2

Odbor.

Jutri
bode lepo vreme!

Solnčnike

krasne najnovjše vrste
v največji izbiri in po
najrazličnejših cenah

priporoča

L. Mikusch

tovarna solnčnikov, dežnikov
v Ljubljani, Mestni trg 5.

Solnčnike

iz lanske zaloge
prodaja
za polovico ceneje
dokler ne poidejo.

One p. n. naročnike, kateri so mi izročili vlni v popravu in prevlako solnčnike ali dežnike, prosim prav uljudno, da izvolijo prej ko prej po iste poslati. 156 1

V najem se vzame za kupčijo pripravna

hiša na deželi.

Ponudba naj se naslovljaio: J. B. poste restante, Zalag pri Ljubljani do 24. marca.

606 Vi ne kašljate več, če rabite 20-16

Kaiserjeve prsne bonbone

ki so dobrega okusa in lajšajo kašelj, hripavost, prsni in pljučni katar. — Pristne v zavitkih po 20 kr. ima gosp

Viljem Mayr, lekarničar na Marijnem trgu.

Kompanjona

Išče dobro situirana in z najboljšimi stroji urejena strojna tovarna z livarno v obljudenem trgu ob železnici na Slov. Stajerju. Kompanjon bi moral imeti vsaj 6000 gl. v gotovini, več bi moral biti slovenskega in nemškega jezika (ako mogoče tudi hrvaškega) v govoru in pisavi, izurjen bi moral biti v knjigovodstvu, ter imel bi se pečati le s prodajo blaga in komptornim delom. Natančnejši naslov pové vredništvo tega lista. 127 3-2

5 do 10 kron

slednji dan ponuja bureau osebam, ki prevzemó dobro se izplačujoče zastopstvo. Pripravno je tudi kot stranski zaslužek. — Pisma naj se pošiljajo na

Mercantil-Bureau, Zwittau, Moravsko.

Podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

prireja lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.

Ta že 22 let z največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolj priznani in priporočani prsni sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. Cena steklenice Herbabnyevega apneno-železnega sirupa je 1 gl. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni.)

Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imei, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj te sorej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno, niti z družimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe! 599 20-15 97 8-20

Osrednja razpošiljalnica za provinco: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ JULIJA HERBABNY-ja, Neubau, Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gospodje lekarničarji: V Ljubljani J. Svoboda, Gab. Piccoli, Ubald pl. Trnkoczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodam, A. Schindler, Ant. Mizzam, lekarničar. F. Prodam, M. Mizzam, drug.; v Brezjah: A. Ruppert; na Sosedjem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kommetter, A. Egger; v Novem mestu: A. pl. Sladovciz; v St. Vidu: A. Reichel; na Trbižu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina, B. Blasioletto, J. Seravalle, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Čraotli: J. Blažek; v Velikoveu: J. Jobst; v Wolfsbergu: J. Huth.

Znižane cene!

ANDR. DRUŠKOVIC

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg št. 9 in 10

prodaja kakor bi bila

„razprodaja“

vse potrebno za stavbe, kakor cement, traverse, železniške šine za oboke, kovanja za okna in vrata, lopate, krampe, štorje itd. itd., vsakovrstno kuhinjsko orodje, poljedelska orodja, posebno v veliki izbiri

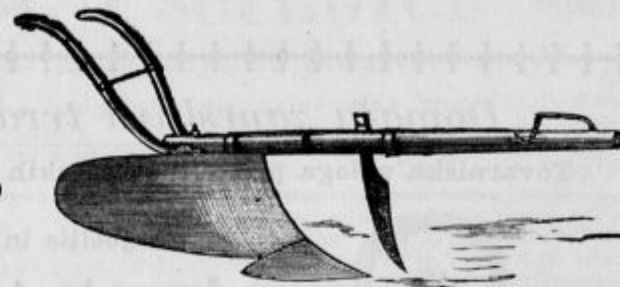
drevesa (pluge)

štedilna ognjišča in njih posamezne dele, pozlačene nagrobne križe in sploh vse v njegovo stroko spadajoče.

Posebno pa opozarjam gg. krčmarje na svojo veliko zalogo vsakovrstnih ledenic (Eiskasten) za pivo in jedila in gg. posestnike žag na izborne vodne žage in pile, za kojih jakovost se jamči.

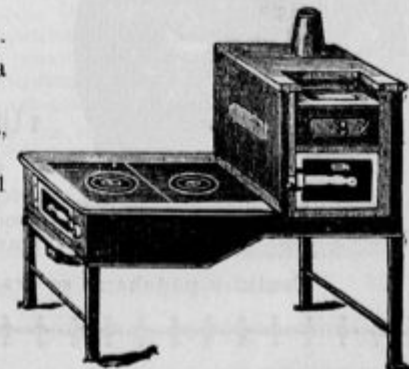
Zunanja naročila se takoj in vestno izvrše. Kar bi ne ugajalo, se radovoljno zamenja, istotako se kupljeno blago radovoljno pošilja na dom ali na napovedani kraj.

Ceniki pošiljajo se na zahtevanje brezplačno in franko.

Kovači! Tu kupujete železo najceneje, pri poštenih vagi in prijazni postrežbi. Poskusite, in se bodele prepričali!

CARBOLINEUM!

159-1

MATIJA HORVAT,
čevljarški mojster,
v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,
priporoča se prečast. duhovščini in sl. občinstvu v
obila naročanja raznovrstnega

Obuvala

katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljive trpežnega
blaga in po zahtevi od najfinejše do najprostejše
oblike. 16 12-3

9 zlatih,
13 srebrnih
kolajna

Kwizdov

136 20-1 IX 126 (8-1)

korneuburški živinoredilni prašek
za konje, govedo in ovčad.
Škatlja 70 kr., pol škatlje 35 kr.

Z najugodnejšim uspehom rabi se že 40 let v vseh večjih hlevih proti
pomankanju sile, slabemu prebavljenju, v zboljšanje
ukusnega in izdatnejšega mleka.

Glavna zaloga:
Franz Iv. Kwizda
c. in kr. avstro-ogerski in
kralj. rumunski dvorni založnik
Okrožna lekarna
v Korneuburgu pri Dunaji.

Pazi naj se na
varstveno znamko
in zahteva le
Kwizdov
Korneuburški
živinored. prašek.

Pristen
dobiva se v vseh
lekarnah
in
droguerijah
avstro-ogerske
dežele.

Jožefa Cotman-a vdova
priporoča svoj 100 12-5

pleskarski obrt
na Bregu št. 6 v Ljubljani

ter sprejema vsakovrstna v ta obrt spadajoča dela
v mestu in na deželi po najnižji ceni.

Ana Rupnik,
izdelovalka umetnih cvetlic
v Ljubljani sv. Petra cesta št. 13.
priporoča se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu
v izdelovanje vsakovrstnih

**šopkov za cerkve in altarje,
vencev za bandera in razne
cerkvene slovesnosti**

in sploh vseh v to stroko spadajočih izdelkov kakor
tudi popolne oprave za nove maše, po naj-
nižji ceni. 117 (4-3)

J. Kolar
v Ljubljani, Šelenburgove ulice
izdelovatelj kirurg instr.,
nožar in orožar

se priporoča preč. duhovščini
in sl. občinstvu v naročila na
**vsakovrstne nožarske
potreščine**

kakor so, britve, noži, žepni
nožiči, škarje, vrtno oro-
dje itd. itd., ter ima navedene
stvari tudi v zalogi. 145 3-2

Tudi brušenje skrbanih
predmetov oskrbi natančno in
poprave po nizki ceni pod
jamstvom za trpežnost pri
njem kupljenega blaga.

August Runggaldier,
delalnik cerkvenih lesenih kipov
in podobarskih proizvodov v St.
Ulrichu, Gröden, Tirolsko.

priporoča prečast. duhovščini, cer-
kvenim predstojništvom, patronom
in cerkvenim dariteljem

**altarje, lece, vsakovrstne
svetnike, štatve, križeva
pota, križe, Kristuse,
božična jastika itd.**

vsakojake kakovosti in oblike v
natančni pripravi in najfinejši
izvršitvi. 122 3-2

Ilustrovani ceniki na željo
zastonj in franko.

Za dobro delo se jamči.

!Dobra, cena vina!

Prečastiti duhovščini in sl. občinstvu priporoča pod-
pisani svojo zalogo pristnega

dolenjskega, hrvaškega in istrskega

Vina

po primerno nizkih cenah. — Na željo vpošlje tudi vzorce.
V obilno naročanje se priporoča 128 4-3

Ilen Jeglič,
trgovec na Selu pri Breznici, p. Lesce (Gorenjsko).

104 5

Ivan Kregar,
izdelovatelj cerkvenega orodja in posode
v Ljubljani,
Poljanska cesta št. 8
poleg Alojzijevejša

dovoljuje si opozarjati veleč. du-
hovščino, cerkvena predstojništva
in cerkvene dobrotnike na svojo
dobro urejeno

pasarsko delalnico

zagotavljajoč, da bode vselej postregel le z dobrim
trpežnim blagom, natančnim in zanesljivim delom
po možno nizki ceni. Naročila izvrševal bode kot
doslej po vposlanem vzorcu ali lastnem okusu in
načrtu.

Priznalna pisanja so na razpolago.
Izvršeno blago pošilja skrbno zavito poštne prosto.

4% zastavna pisma gališkega

**zemljiško-kreditnega
društva.** 90 10-6

Ti papirji so
najboljše vrste za nalaganje denarja.

Dajo:
**Popolno davčno svobodo, svobodo fati-
ranja, sposobnost za kavcijo in puplarno
varnost.**

Gališko zemljiško kreditno društvo
obstoja od 1841. leta in je pridržana cesarju izvolitev
guvernerja, ki je vodi.

Na vsacih 100 gld. zastavnih pisem
pride hipotečna vrednost gld. 253-33.

Ta zastavna pisma so torej najboljše za
nalaganje kapitala.

Izplačevanje kuponov in izžrebanih papirjev vrši
se pri nas brez provizije in stroškov.

Menjarnična delniška družba
„Mercur“ Dunaj,
I., Wollzeile 10.

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,
tovarna cerkvene oprave in izdeloval-
nica paramentov,
Dunaj, VII., Zieglergasse 27.
Zastopnik: Frane Brückner.

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi
cerkveni paramenti, kakor:

**pluviali, dalmatike, velumi, štole,
baldahini, bandera** itd. itd., pa tudi
cela mašna obleka v najpravičnejši
obliki. 54 26-4

Cerkveni paramenti.

Domača zanesljiva trdka!
Tovarniška zaloga pristnih švicarskih izdelkov!

Najboljše in najcenejše

**žepne in stenske ure
ure budilnice**

zlate, srebrne in nikelnate ve-
rižice, medaljone, prstane, za-
pestnice, naprsne igle prodaja in
ima v zalogi

Fr. Čuden
v Ljubljani Mestni trg, nasproti rotovžu.

Popravila tudi najtežavnejša iz-
vršuje tekom 14 dni. — Za blago pri
njem kupljeno istotako za natančno po-
pravo jamči. 158 1

Ceniki s podobami so franko na razpolago.

VABILO
na

2. občni zbor
„Vzajemno-podpornega društva“
v Ljubljani,
registrovane zadruge z omejenim jamstvom,
ki bode

v četrtek dné 26. aprila 1894 zvečer ob 7. uri
v dvorani katol. društva rokodelskih pomočnikov
v Poljskih ulicah št. 10.

Dnevni red:

1. Nagovor načelnika.
2. Odobrenje zapisnika prvega občnega zbora z dné 21. februarja 1893.
3. Volitev dveh overovalcev zapisnika za drugi občni zbor.
4. Poročilo uradnega vodje gosp. Jos. Prosenc-a o računskem zaključku za leto 1893.
5. Dopolnilna volitev članov ravnateljstva.
6. Volitev 10 članov in 5 namestnikov v nadzorovalni svet.
7. Prememba pravil.
8. Stučajnosti.

Ljubljana, dné 17. aprila 1894.

Ravnateljstvo.

Ker je bil vsled pomote občni zbor z dné 7. marca 1894 za jeden dan prepozno
razglašen, in ker se občni zbor z dné 21. februarja 1894 zaradi prepisane udeležbe ni
mogel izvršiti, je vsled § 18. ta občni zbor sklepčen brez ozira na število zastopanih članov.
Voliti bode skupaj 9 članov in sicer 7 vsled izžrebanja (izžrebanji člani ravnateljstva
smejo zopet voljeni biti), jednega člana vsled resignacije in jednega vsled smrti.
Izžrebanji so bili sledeči ravnateljski člani gg.: Andrej Zamejic, dr. Frane Papež,
Franc Petrič, dr. Vinko Gregorič, Andrej Kalan, dr. Ivan Janežič in Janez Oblak.

Za Kranjsko se razpišejo sledeče

službe okrožnih zdravnikov

in sicer:

a) *z letno plačo 800 gld. in 200 gld. priklade od zdravstvenega zastopa:*

1. v Črnomlju.
- b) *z letno plačo 800 gld.:*
2. v Bohinjski Bistrici,
3. v Kočevski Reki,
4. v Kranjski Gori,
5. v Senožečah,
- c) *z letno plačo 700 gld.:*
6. v Metliki,
- d) *z letno plačo 600 gld.:*
7. v Logatcu,

Prosilci za jedno teh mest vložé naj svoje prošnje pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani

do 28. marcija 1894. l.,

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje, ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 28. februarija 1894.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar

v Ljubljani, Gledališke ulice šte. 8

opozarja prečast. duhovščino in cerkvena predstojništva na svojo dobro urejeno

podobarsko in pozlatarsko delalnico

v katere izdeluje vsa v njegovo stroko vstevajoča se dela natančno, vestno, po poslanih narisih ali lastnih načrtih po možno nizkih delu primernih cenah.

V zalogi ima vsakovrstna **razpela**, pripravna za misijone, procesije, sole in zasebna stanovanja.

Naročila na križeva pota izvršuje prav ukusno in lično. 114 40-4

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo: Podružnica za Ogersko:
Dunaj, Giselastrasse 1, | Pešta, Franz-Josefplatz
v hiši društva. št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1892 frankov 125.305.151
Letni dohodki premij in obresti dne 31. decembra 1892 22.840.056
Izplačitve za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v
dobi društvenega obstanka (1848) 271.905.620
V zadnji osemnajstmesčni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za
novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanka 125.732.050
skupni znesek vloženih ponudb 1.853.916.805
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

435 (12-7)

pri

Gvidu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, št. 3 b.

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 620 26-14

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu,

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih
in budilnih ur

in le dobre do najfineše kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane je razdelil nekdanj Jalenovo posestvo ob Resljevi cesti na tri stavišča, izmed katerih sta na prodaj gorenje (na voglu Poljskih ulic) in dolenje (na voglu šentpeterske ceste).

Stavišče na voglu šentpeterske in Resljeve ceste je na prodaj le s pogojem, da kupec zdanjo hišo podere in mesto nje v dveh letih po sklepu pogodbe novo hišo v določenih stavbinskih črtah zgradi. Gledé gorenjega stavišča na voglu Poljskih ulic se je izjaviti ponudnikom, ali nameravajo staro hišo (št. 16 v Poljskih ulicah) podreti in mestu nje zgraditi novo v določenih stavbinskih črti, ali hoté samo prezidati staro hišo po mestne občine določilih.

Razdelitveni načrt je na ogled v mestnem stavbinskem uradu za navedenih uradnih ur, ponudbe pa je izročiti podpisnemu magistratu

do konca tekočega meseca marca.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

8. dan marca 1894.

V pojasnilo!

146 3-3

Od zlovoljne strani se je razširila novica in je zašla tudi v tukajšnje krajevne liste, da se je deželna lekarna »pri Mariji pomagaj« v Ljubljani, katero imam jaz v najemu, prodala in da hode kupec sam izvrševal lekarniški obrt.

Jaz s tem izjavljam, da je ona novica popolnoma neresnična, in usejam si p. n. občinstvu naznanjati, da sem po beležniški pogodbi do dne 1. julija 1899 jaz obeni in postavljeni najemnik lekarnar in se ta čas ne more izvršiti premena v vršbi lekarnar in če bi se morda hotela prodati, brez mojega dovoljenja prodaja izvršiti in veljavna ne more postati.

Hkratu se zahvaljujem častitemu občinstvu za dosedaj mi skazano zaupanje in prosim, da mi ga ohrani še za naprej.

V Ljubljani, dne 9. marca 1894.

Ludovik Grečelj,

lekarnar pri »Mariji Pomagaj«, v Ljubljani, mestni trg 11.

Razglas.

Zaloga krojnega in drobnega blaga iz A. Vičič-eve konkurza se od 14. t. m. počenši popolnem razprodá po cenilni vrednosti.

149 2-2

Semena,

zanestljivo kaljiva,

dobé se po najnižjih cenah pri

Mih. Lavrič-a nasl.

v Ljubljani.

98 3-3

Pri zlatem drž.
jabolku.

J. Pserhofer

Zum goldenen
Reichsapfel.

lekarnar na Dunaju, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, so staroznano zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovane pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnine prosto pošiljati: 1 zavoje kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Manj nego jeden zavoje se ne more odposlati.) — Prosi se, da se zahtevajo izrecno J. Pserhoferja kri čistilne kroglice in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s franko pošiljati 65 kr. — Trpotčev sok proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd., 1 stekl. 50 kr. — Ameriška maža za protin, 1 lonček 1 gld. 20 kr. — Prašek proti potanju nog, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr. — Balzam za gušo, 1 flakon 40 kr., s franko pošiljati 65 kr. — Zdravilna esenca (Praške kapljice), proti sprjenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd., 1 stekl. 22 kr. — Angleški čudezni balzam, 1 steklenica 50 kr. — Filjarski prašek, proti kašlju itd., 1 škatlja 35 kr., s frankovano pošiljati 60 kr. — Tannochinin-pomada J. Pserhoferja, najboljšo sredstvo za pospeševanje las, 1 škatljica 2 gld. — Univerzalni obliž prof. Steudel-a, sredstvo primerno ranam, oteklinaam itd., 1 lonček 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr. — Univerzalna čistilna sol A. W. Bulrich-a, domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 pak. 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specijalitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbé.

Pošiljatve po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa tu ti proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najbolje po pošti nakaznic), je poštnina dosti nižja, nego pri pošiljativah s povzetjem.

Zgoraj imenovane specijalitete dobivajo se tudi 625 12-12

v Ljubljani pri G. Piccoli-ju.

Vinska velekupčijska tvrdka

odlikovana z diplomami in svetinjami

G. BENUZZI & DRUGOVI

vinogradnikov v Tridentu (Tirolsko)

priporoča prečastiti duhovščini, vinotrcem, krmarjem in drugim svoja

pristna, naravna bela in rudeča

namizna in butélska vina

po primernih cenah in proti najkulantnejši postrežbi.

Poskušnje, ceniki in vsa pojasnila in naročila pri zastopniku

Alojziju Czernichu

v Ljubljani, Rimska cesta 19

132 (3-3)

Pod Trančo **J. SOKLIČ** Gledal, ulice šte. 1 šte. 6

v Ljubljani

priporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi izbrano svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov 126 52-3
turistiskih klobukov, čepic

Trgovska zaloga
ločnitih klobukov c. kr. dvornih
založnikov A. J. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah

Kovert s firmo

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

Zaloga in zavod za izvršitev civilnih in duhovniških oblek za prečastito duhovščino

„pri rudečem križu“

623 52-13

Viljema Skarda

IV., Wattergasse 1, Dunaj, IV., Favoritenstrasse 28

priporoča za pomlad in poletje 1894:

Civilno in duhovniško ter redovniško obleko za duhovnike

kot: Havelock, vrhne suknje, duhovniške suknje itd.

Liturgično opravo

natančno po cerkvenih predpisih izvršeno:

birete, kolarje, naprsnice, vsakovrstne duhovniške čepice.

Paramente preskrbuje po najnižji ceni.

Izvršuje se točno, iz najboljšega, trpežnega blaga, natančno izdelano; neugajajoče vzame se nazaj.

Plačuje se tudi na obroke. — Blago po meri je na razpolago. Ceniki in vzorci na zahtevo brezplačno.

V letu 1838. v Trstu osnovana c. k. privileg.

zavarovalna družba

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ,

katere

generalnega zastopa pisarne

so

na Dunaju

53 12-10

v družbini hiši, mesto, Weihburggasse št. 4,

in katero v vseh deželih glavnih mestih in znamenitejših krajih

avstro-ogerske države

zastopajo generalni, glavni in okrajni zastopi,

zavaruje po najnižjih cenah proti

požaru poškodbam pri prevaževanju in po toči, dalje človeško življenje v raznih kombinacijah in proti zgubam pri najemnini vsled požara ali razpoka.

Glavni zastopnik v Ljubljani: IVAN PERDAN.

Solidne, zložne močne in čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja prva kranjska tvornica

za upogneno pohištvo samo iz napojenega masivnega lesa.

Jos. Verbič-a

v Bistri, pošta Borovnica.

(230 52-47)

Alojzij Vodnik,

kamnosek,

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32-34,

uljudno naznanja, da je prevzel

zastopsvo za Kranjsko od delniške družbe za mramornato industrijo Kiefer na Solnograškem za

mramorno-mozaične plošče

za tlakanje cerkvâ, hodnikov, vežâ itd.

Iste so jako trde, imajo značaj naravnega mramora, se ne obrabijo, se lahko snažijo in so popolnoma stanovitne.

Mramorno-mozaična tla narejena so mej drugim: V Nj. c. kr. visokosti nadvojvode Ludovik Viktorja palači na Dunaju, v mestofarni cerkvi v Gradcu, v c. kr. novi operni hiši na Dunaju, na centralnem kolodvoru c. kr. državnih železnic na Dunaju, v hotelu Stračno v Monakovem, na kr. oger. gimnaziju v Budimpešti itd. itd.

Cene so jako ugodne in so ceniki, ilustrovani katalogi in vzorci zastoj na razpolago.

Šmirgelcement-plošče za navadna tlakanja ponuja po gl. 2-☐m. Ob enem dovoljuje si priporočiti porfir kot priznana najboljši in najtrpežnejši material za tlakanje trotarjev, cest, prelazov, vozov, dvorišč, kletij, shramb itd., kakor tudi svojo novourejeno delavnico za mramornate plošče za pohištva, kjer so izdelki iz najraznobjnejših tu- in inozemskih mramorjev vedno v zalogi. Priporoča tudi svojo največjo zalogo najrazličnejših grobnih spomenikov v blagovoljno izbiro.

Delavnica njegova je tako bogato preskrbljena, da zamore celó največjim zahtevam v cerkvenih, stavbinskih in drugih v to stroko spadajočih izdelkih poljubno vstrežati!

144 3-2

Dunajska borza.

Dne 17. marca.

Pšpirna renta 5%, 16% davka	98	gld.	20	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98	15		
Zlata renta 4%, davka prosta	119	65		
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97	90		
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1026			
Kreditne akcijske, 160 gld.	365	75		
London, 10 funtov strl.	124	70		
Napoleonondor (20 fr.)	9	91		
Cesarski cekini	5	84		
Nemških mark 100	61			

Dne 16. marca.

Ogerska zlata renta 4%	117	gld.	90	kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95	15		
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	149			
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	159			
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197			
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98	50		
4% kranjsko deželno posojilo	97	60		
Kreditne srečke, 100 gld.	197	70		
St. Genois srečke, 40 gld.	71			

4% srečke dunajske parobrodne družbe	143	gld.	—	kr.
Avstr. rubeškega križa srečke, 10 gld.	18	60		
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	50		
Salmove srečke, 40 gld.	74			
Waldsteinske srečke, 20 gld.	49			
Ljubljanske srečke	23	25		
Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154	25		
Akcijske Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2940				
Akcijske južne železnice, 200 gld. sr.	108			
Papirnih rubeljev 100	133	50		

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjše dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wellzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.